

REGULAMIN SĘDZIÓW KAJAKARSTWA oraz TRYB I WARUNKI NADAWANIA KLAS SĘDZIOWSKICH

I. PRAWA i OBOWIĄZKI SĘDZIÓW KAJAKARSTWA

§ 1

Sędzią kajakarstwa może być osoba, która posiada pełną zdolność do czynności prawnych i korzysta z pełni praw publicznych oraz posiada licencję sędziego w kajakarstwie.

Funkcja sędziego kajakarstwa powinna być sprawowana zgodnie z obowiązującymi przepisami Polskiego Związku Kajakowego (PZKaj).

§ 2

Sędzia kajakarstwa ma prawo:

1. Wybierać i być wybieranym do Kolegium Sędziów PZKaj i Kolegium Sędziów OZKaj.
2. Uczestniczyć w pracach kolegiów i komisji powoływanych przez PZKaj.
3. Otrzymywać ekwiwalenty sędziowskie i inne świadczenia zapewniane przez organizatora oraz zwrot kosztów podróży.

§ 3

Sędzia kajakarstwa powinien:

1. Dobrze znać przepisy obowiązujących regulaminów kajakarstwa, dokładnie i rzetelnie ich przestrzegać.
2. Być obiektywnym i sumiennym w sędziowaniu.
3. Cechować się wysoką etyką i postawą moralną.
4. Aktywnie uczestniczyć w szkoleniach i doszkoleniach, niezależnie od posiadanej klasy oraz systematycznie podnosić swoje kwalifikacje.

KOLEGIUM SĘDZIÓW

II. TRYB I WARUNKI NADAWANIA KLAS SĘDZIOWSKICH

§ 4

Imprezy kajakowe mogą sędziować wyłącznie osoby, które ukończyły 18 lat i posiadają licencję sędziego kajakarstwa.

§ 5

Ustala się następujące specjalności sędziowskie:

1. Sędzia kajakarstwa klasycznego (w tym maratonu)
2. Sędzia kajakarstwa slalomu, extreme i zjazdu
3. Sędzia kajakarstwa powszechnego
4. Sędzia kajak polo
5. Sędzia freestyle'u
6. Sędzia smoczycich łodzi
7. Sędzia SUP

§ 6

Ustala się następujące stopnie sędziowskie w kajakarstwie:

1. Sędzia klasy okręgowej
2. Sędzia klasy I
3. Sędzia klasy związkowej
4. Sędzia klasy międzynarodowej.

§ 7

1. Każdy sędzia może uzyskać wszystkie specjalności, z tym, że w każdej specjalności zdobywa oddzielnie poszczególne klasy.
2. Sędzia posiadający klasę okręgową w jednej specjalności może zdobyć uprawnienia sędziego klasy okręgowej w innej specjalności przez złożenie egzaminu eksternistycznego przed komisją powołaną przez Kolegium Sędziów PZKaj.
3. Uprawnienia sędziego klasy międzynarodowej nadaje Międzynarodowa Federacja Kajakowa (ICF).

§ 8

Sędzią klasy okręgowej może zostać osoba, która:

- a) przeszła przeszkolenie teoretyczne (kurs) w odpowiedniej specjalności,
- b) zdała egzamin przed komisją egzaminacyjną, której skład i przewodniczącego wyznaczyło Kolegium Sędziów PZKaj,

KOLEGIUM SĘDZIÓW

- c) przed egzaminem, dokonała opłaty w takiej samej wysokości co opłata za licencję. W przypadku zakończenia egzaminu wynikiem pozytywnym, opłata zostaje przeksięgowana tytułem opłaty za licencję sędziowską. W przypadku zakończenia egzaminu wynikiem negatywnym, opłata przekazywana jest na cele statutowe PZKaj.

Z odbycia przeszkolenia teoretycznego mogą być zwolnieni, pod warunkiem zdania egzaminu eksternistycznego przed Komisją powołaną przez Kolegium Sędziów PZKaj:

- absolwenci wyższych szkół wychowania fizycznego,
- absolwenci kursów trenerskich,
- sędziowie posiadający uprawnienia innej specjalności kajakarstwa
- zawodnicy uprawiający sport kajakowy danej specjalności.

§ 9

1. **Sędzią klasy I** może zostać wyłącznie sędzia klasy okręgowej, który przesędziował w danej specjalności 12 imprez, a w kajak polo i freestyle'u 8 turniejów, na różnych stanowiskach, brał udział w organizowanych na terenie jego działania doszkoleniach, wykazał się dobrą znajomością teorii i praktyki sędziowskiej i z tego tytułu był kierowany do komisji sędziowskich imprez centralnych.

Kandydat na sędziego klasy I powinien sędziować na regatach centralnych (umieszczonych w kalendarzu imprez centralnych PZKaj) na następujących stanowiskach:

- a) w kajakarstwie klasycznym (w tym maratonu) – co najmniej 1 raz: startera, sędziego liniowego, rozjemcy, celowniczego, mierzącego czas i w sekretariacie;
- b) w kajakarstwie slalomu, extreme i zjazdu – co najmniej 1 raz – startera, sędziego bramkowego, sędziego koordynatora, kontrolera przedstartowego, sędziego mety i w biurze obliczeń;
- c) kajakarstwie powszechnym – co najmniej 1 raz: startera, sędziego mety, sędziego bramkowego i sędziego punktu kontrolnego;
- d) w kajak polo – co najmniej 5 razy – sędziego gier na turniejach ogólnopolskich;
- e) we freestyle'u kajakowym – co najmniej 4 razy sędziego wariacji;

KOLEGIUM SĘDZIÓW

- f) w smoczach łodziach – co najmniej 1 raz – startera, celowniczego, kontrolera łodzi, rozjemcy, sekretarza, mierzącego czas.
2. Z pisemnym wnioskiem o podwyższenie uprawnień do klasy I występuje do Kolegium Sędziów PZKaj zainteresowany sędzia, Kolegium Sędziów OZKaj.
 3. Na podstawie analizy dotychczasowej pracy sędziego oraz na podstawie wykazu przesędziowanych imprez, po pozytywnym rozpatrzeniu wniosku, Kolegium Sędziów PZKaj wyznacza imprezę, podczas której kandydat będzie zdawał egzamin przed komisją zatwierdzoną przez Kolegium Sędziów PZKaj.
 4. Sędzia klasy I może uczestniczyć w pracach komisji sędziowskich swojej specjalności na wszystkich imprezach, na wszystkich stanowiskach z wyjątkiem pełnienia funkcji Sędziego Głównego na imprezach międzynarodowych i mistrzowskich szczebla centralnego (nie dotyczy sędziów kajakarstwa powszechnego, freestyle'u kajakowego i smoczach łodzi).
 5. Sędziego klasy I mianuje Kolegium Sędziów PZKaj po pozytywnym zdaniu egzaminu teoretycznego.

§ 10

1. **Sędzią klasy związkowej** może zostać wyłącznie sędzia klasy I wykazujący dużą aktywność, posiadający najwyższe kwalifikacje sędziowskie, wszechstronną praktykę sędziowską i po przesędziowaniu w klasie I:
 - a) w kajakarstwie klasycznym (w tym maratonu) - 10 regat, w tym: co najmniej 3 razy jako Sędzia Główny i jednorazowo w imprezach centralnych na stanowiskach: starter, rozjemca, celowniczy, mierzący czas i kontroler łodzi;
 - b) w kajakarstwie slalomu, extreme i zjazdu - 10 regat, w tym: co najmniej 3 razy jako Sędzia Główny i jednorazowo w imprezach centralnych na stanowiskach: starter, sędzia bramkowy, sędzia koordynator i sędzia biura obliczeń;
 - c) kajakarstwie powszechnym - 10 splywów, w tym: co najmniej 3 razy jako Sędzia Główny na imprezie ogólnopolskiej;
 - d) w kajak polo - 10 turniejów, w tym co najmniej 3 razy jako Sędzia Główny, w tym 1 raz na turnieju ogólnopolskim;

KOLEGIUM SĘDZIÓW

- e) we freestyle'u – 8 imprez, w tym co najmniej 2 razy jako Sędzia Główny oraz 4 razy jako Sędzia Wariacji (w tym co najmniej 1 raz podczas zawodów w odwoju lub na fali)
 - f) w smoczych łodziach – 10 regat, w tym: co najmniej 3 razy jako Sędzia Główny i jednorazowo w imprezach centralnych na stanowiskach: starter, celowniczy, kontroler łodzi, rozjemca, rozjemca na nawrocie i sekretarz.
2. Sędzia klasy związkowej może pełnić wszystkie funkcje sędziowskie na wszystkich regatach, turniejach i spływach z wyjątkiem funkcji zastrzeżonych w regulaminach ICF dla sędziów międzynarodowych.
 3. Kandydatów na sędziego klasy związkowej typuje Kolegium Sędziów właściwego OZKaj na podstawie analizy przesędziowanych regat, turniejów, spływów w poszczególnych klasach, z uwzględnieniem wymagań pkt.1.
 4. Kolegium Sędziów PZKaj wyznacza:
 - a) 3-osobową komisję egzaminacyjną;
 - b) termin egzaminu teoretycznego;
 - c) termin egzaminu praktycznego: imprezę kajakową (regaty, turniej, spływ), podczas której kandydat będzie zdawał egzamin jako Sędzia Główny.
 5. Egzaminy można zdawać na imprezach centralnych umieszczonych w kalendarzu centralnym PZKaj - w przypadku kajakarstwa klasycznego (w tym maratonu), kajakarstwa slalomu, extreme i zjazdu, kajak polo, freestyle'u i smoczych łodzi oraz podczas spływów kajakowych zamieszczonych w kalendarzu imprez Komisji Kajakarstwa Powszechnego.
 6. Po pozytywnym zaliczeniu egzaminów Kolegium Sędziów PZKaj przedstawia kandydaturę sędziego klasy związkowej Zarządowi PZKaj celem zatwierdzenia.

§ 11

1. Uprawnienia i obowiązki sędziego międzynarodowego określają regulaminy wydane przez ICF.
2. Kandydatem może zostać sędzia, który:
 - legitymuje się 5-letnim, aktywnym stażem sędziowskim w pracach komisji sędziowskich krajowych regat centralnych;
 - posiada minimum I klasę sędziowską;
 - jest w wieku 25 - 65 lat;

KOLEGIUM SĘDZIÓW

- wystąpi z wnioskiem o dopuszczenie do egzaminu na sędziego międzynarodowego do Kolegium Sędziów PZKaj.
3. Kolegium Sędziów PZKaj zgłasza kandydatów na sędziów międzynarodowych Zarządowi PZKaj celem akceptacji.

§ 12

Wszystkie dane dotyczące stażu sędziowskiego w poszczególnych klasach muszą być potwierdzone zapisami w książeczce sędziowskiej oraz wpisem w karcie ewidencji pracy sędziego prowadzonej przez Kolegium Sędziów PZKaj.

§ 13

W uzasadnionych przypadkach, Kolegium Sędziów powołując komisję sędziowską, może powołać sędziów klas niższych do sędziowania regat wyższego stopnia. Uprawnienie to przysługuje również Sędziemu Głównemu regat wyższego stopnia w przypadku konieczności skompletowania komisji sędziowskiej. Powołanie do komisji sędziowskiej osób nie posiadających licencji sędziego kajakarstwa wydanej przez Kolegium Sędziów PZKaj. jest niedozwolone.

III. LICENCJE, KSIĄŻECZKI, ODZNAKI I UBIORY SĘDZIOWSKIE

§ 14

1. Sędziom wszystkich specjalności wydawane są książeczki sędziowskie, a po spełnieniu dodatkowych warunków (wniesienie wniosku i stosownej opłaty) wydawane są licencje sędziego w kajakarstwie.
2. Książeczki i licencje są wydawane przez Kolegium Sędziów PZKaj.
3. Legitymacje i odznaki sędziów międzynarodowych wydaje ICF.

§ 15

Kolegium Sędziów PZKaj, działając z upoważnienia Zarządu PZKaj przyznaje, może odmówić przyznania lub pozbawić licencji sędziego kajakarstwa. Licencję przyznaje się na czas określony, limitowany kadencją Kolegium Sędziów PZKaj.

KOLEGIUM SĘDZIÓW

§ 16

Kolegium Sędziów PZKaj pozbawia sędziego kajakarstwa – licencji w drodze decyzji administracyjnej w przypadku:

- a) utraty lub ograniczenia zdolności do czynności prawnych albo utraty praw publicznych lub ograniczenia korzystania z tych praw, stwierdzonych prawomocnym orzeczeniem sądowym;
- b) utraty zdrowia uniemożliwiającej wykonywanie obowiązków sędziego kajakarstwa, potwierdzonej orzeczeniem lekarskim;
- c) popełnienia przez sędziego kajakarstwa czynów zagrożonych w regulaminie dyscyplinarnym PZKaj karą dyskwalifikacji w najwyższym wymiarze lub karą skreślenia z listy sędziów kajakarstwa.

Ponadto Kolegium Sędziów PZKaj może pozbawić sędziego kajakarstwa licencji również w przypadku:

- a) odmowy lub zaprzestania uczestniczenia w procesie szkolenia i podnoszenia kwalifikacji sędziowskich;
- b) naruszenia innych podstawowych obowiązków sędziego kajakarstwa określonych w regulaminach sportowych PZKaj.

Pozbawienie licencji sędziego kajakarstwa wymaga uzasadnienia.

§ 17

1. Sędziowie wszystkich specjalności podlegają przepisom Regulaminu Postępowania Dyscyplinarnego PZKaj.
2. Przepis punktu 1 nie narusza uprawnień Sędziego Głównego do nakładania kar zgodnie z obowiązującymi regulaminami w poszczególnych specjalnościach.

§ 18

1. Podczas pełnienia obowiązków sędziowskich na **regatach i splywach** sędzia powinien posiadać następujący ubiór:
 - a) mężczyźni - popielate spodnie, białą koszulę, krawat oraz granatową marynarkę;
 - b) kobiety - popielatą spódnicę (ewentualnie spodnie), białą bluzkę i granatowy żakiet kroju męskiego;
 - c) dopuszcza się ubiory sędziowskie inne niż wymienione powyżej, przy zachowaniu warunku jednakowej kolorystyki i kroju.

KOLEGIUM SĘDZIÓW

2. Podczas pełnienia obowiązków sędziowskich na turniejach **kajak polo** sędzia powinien posiadać:
 - a) mężczyźni – koszulę z emblematem sędziowskim, spodnie lub spodenki oraz skarpetki w kolorze czarnym oraz obuwie sportowe lub inne stosowne;
 - b) kobiety – koszulę lub bluzę z emblematem sędziowskim, spódnicę lub spodnie w kolorze czarnym oraz obuwie sportowe lub inne stosowne;
 - c) dopuszcza się ubiory sędziowskie inne niż wymienione powyżej, przy zachowaniu warunku jednakowej kolorystyki i kroju.
3. W pozostałych specjalnościach kajakarstwa zasady i kryteria doboru strojów sędziowskich podlegają wymogom punktu 2.c)
4. W uzasadnionych przypadkach Sędzia Główny ma prawo wprowadzić ograniczenie lub zmianę obowiązkowego stroju sędziowskiego.

IV. HARMONOGRAM WSPÓŁPRACY

SĘDZIA – PRZEOWDNICZĄCY OKS – KOLEGIUM SĘDZIÓW PZKaj.

KOLEGIUM SĘDZIÓW

Obecny sezon	kwiecień – październik	Sędzia: <ul style="list-style-type: none">• aktywny udział sędziego na zawodach rangi terenowej, centralnej i międzynarodowej;• zdobywanie doświadczenia;• aktywny udział w pracach komisji sędziowskich w okręgu. Przewodniczący OKS: <ul style="list-style-type: none">• nadzór nad sędziami w okręgu nominowanymi na regaty/turnieje rangi centralnej;• współpraca z sędziami z okręgu na regatach/turniejach w okręgu. KS: <ul style="list-style-type: none">• weryfikacja składów osobowych regat/turniejów centralnych;• nadzór nad prawidłowością pracy sędziów;• stały kontakt z Przewodniczącymi OKS;• przeprowadzanie egzaminów;• weryfikacja dokumentacji zawodów;• sprawy bieżące.
	listopad	Sędzia: <ul style="list-style-type: none">• aplikacja na podwyższenie klasy do Przewodniczącego OKS i w EPS;• przesyłanie do Przewodniczącego OKS propozycji zmian w regulaminie. Przewodniczący OKS: <ul style="list-style-type: none">• weryfikacja dokumentacji sędziego aplikującego na podwyższenie klasy, potwierdzenie złożenia wniosku do KS;• przesłanie do KS PZKaj sprawozdania z działalności OKS za okres grudzień poprzedni sezon – listopad obecny sezon,• przesłanie do KS PZKaj propozycji obsad regat centralnych;• po weryfikacji merytorycznej, przesyłanie propozycji zmian w regulaminach. KS: <ul style="list-style-type: none">• przesyłanie sprawozdania przez członków KS PZKaj• kontynuacja realizacji zadań.
	grudzień - styczeń	KS: <ul style="list-style-type: none">• weryfikacja kandydatur na podwyższenie klasy;• analiza propozycji Przewodniczących OKS dot. sędziów aplikujących do składów osobowych na regaty centralne;• publikacja Sędziów Głównych oraz składów Jury na regaty/turnieje centralne;• analiza propozycji zmian w regulaminie.
Kolejny sezon	luty-marzec	KS: <ul style="list-style-type: none">• publikacja składów osobowych regat centralnych;• przesłanie informacji dotyczących ewentualnych zmian w regulaminie oraz regulacji zatwierdzonych przez Zarząd PZKaj mających wpływ na przeprowadzenie regat/turniejów. Przewodniczący OKS: <ul style="list-style-type: none">• przed pierwszymi zawodami przeprowadzenie doszkolenia sędziów z okręgu.

Polski Związek Kajakowy

KOLEGIUM SĘDZIÓW

V. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

§ 19

Regulamin wchodzi w życie z dniem zatwierdzenia przez Zarząd Polskiego Związku Kajakowego.